

**From
the People of Japan**

With funding from

 **Austrian
Development
Cooperation**

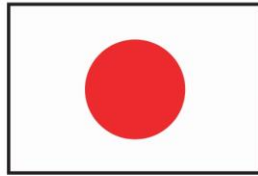
GHIDUL DE APLICARE LA PROGRAMUL DE GRANTURI PENTRU "PRODUCĂTOARELE AGRICOLE MICI ȘI MIJLOCII"

**oferite în cadrul proiectului
„Sprijin de urgență pentru producătorii agricoli în contextul
crizei socio-economice, climatice și energetice”**

TERMEN LIMITĂ PENTRU DEPUNEREA PROPUNERILOR:
20 septembrie 2023, ora 17:00

2023

**From
the People of Japan**

With funding from

 **Austrian
Development
Cooperation**

I. CONTEXT

Republica Moldova se confruntă cu o multitudine de provocări de ordin economic și social datorită războiului din Ucraina, iar aproximativ 30% din importurile Moldovei provin din țările afectate de acest război. Ca rezultat, creșterea bruscă a prețurilor pe piață cauzată de ruperea lanțurilor de aprovizionare are un impact semnificativ asupra pieței de import și export a țării.

Populația din zonele rurale este din ce în ce vulnerabilă la impactul schimbărilor climatice, în special femeile producătoare agricole, inclusiv femeile din cadrul gospodăriilor casnice, care au acces limitat la resurse și la serviciile necesare pentru a asigura cu apă, hrană și energie familiile lor. Mai mult ca atât, populația din zonele rurale are cunoștințe limitate cu privire la practicile agricole durabile și prietenoase mediului care ar crește capacitățile de adaptare și reziliență ale comunităților și ecosistemelor.

Totodată, este de menționat faptul că Republica Moldova nu are resurse energetice proprii și este practic complet dependentă de importurile de combustibili fosili și de energie electrică. Din octombrie 2021, prețurile pentru gaz au crescut semnificativ în Republica Moldova, atât din cauza ultimelor evoluții de pe piețele regionale de energie cauzate de redresarea economiei post-pandemie, cât și de războiul din Ucraina.

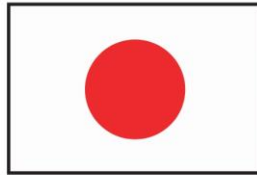
Sectorul agricol în Moldova este unul din sectoarele economiei naționale care este cel mai tare afectat de vulnerabilitățile la schimbările climatice. Acesta este dependent de asemenea de combustibilul fosil, fapt ce conduce ca costurile de producție a culturilor agricole să fie de asemenea dureroase din cauza creșterii prețurilor la combustibili din ultima perioadă.

Având în vedere acest fapt, Guvernul Republicii Moldova este preocupat în identificarea soluțiilor de reducere a impactului și a consecințelor crizei actuale asupra producătorilor agricoli și asupra populației în ansamblu.

II. INFORMAȚIE DESPRE PROIECT

Proiectul "*Sprrijin de urgență pentru producătorii agricoli în contextul crizei socio-economice, climatice și energetice*" își propune să contribuie la atenuarea impactului socio-economic al creșterii prețului cauzat de scăderea producției de culturi în Ucraina ca urmare a conflictului militar, precum și a perturbării lanțurilor de aprovizionare din regiune. Aceste efecte sunt cele mai severe în special asupra grupurilor vulnerabile – populația rurală, gospodăriile cu trei și mai mulți copii, gospodăriile conduse de femei și femeile din zonele rurale la general.

Proiectul va încuraja femeile antreprenoare *producătoare agricole micro, mici și mijlocii* să implementeze soluții de tranziție la energie regenerabilă și să aplice tehnologii eficiente din punct de vedere energetic. Proiectul va oferi, prin intermediul PNUD cel puțin **30 de granturi** pentru implementarea proiectelor selectate. Pe lângă ajutorul financiar nerambursabil, femeile antreprenoare vor beneficia și de un program complex de consolidare a capacităților. Această măsură va sprijini redresarea socio-economică pe termen lung, securitatea energetică și tranziția energetică a întreprinderilor conduse de femei producătoare agricole din zonele rurale.

**From
the People of Japan**

With funding from

 **Austrian
Development
Cooperation**

Principalii beneficiari de granturi ai proiectului sunt *producătoarele agricole micro mici și mijlocii* din raioanele țintă, *Telenești, Ungheni, Șoldănești, Briceni, Hâncești, Sângerei*.

Proiectul **”Sprijin de urgență pentru producătorii agricoli în contextul crizei socio-economice, climatice și energetice”** este finanțat de **Agenția Austriacă pentru Dezvoltare** prin intermediul Fondului ONU „Parteneriatul pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă Moldova 2030” și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) împreună cu Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) în perioada *Octombrie 2022 - August 2024*.

Totodată, este preconizată asistență tehnică și financiară pentru același grup țintă și aceleași raioane în cadrul în cadrul proiectului PNUD „Răspunsul multidimensional la provocările emergente în materie de securitate umană”, finanțat de **Guvernul Japoniei** pentru alte **30 de beneficiare**.

Acest Ghid se referă a procedurile și criteriile de selecție ce urmează a fi aplicate pentru selectarea producătoarelor agricole mici și mijlocii.

III. SCOP ȘI OBIECTIVE PROGRAM DE PENTRU PRODUCĂTOARELE AGRICOLE MICI ȘI MIJLOCII

Scopul acestui Program de Granturi este de a oferi asistență complexă (asistență tehnică în dezvoltarea capacităților, mentorat și ghidare) producătoarelor agricole mici și mijlocii (entitate juridica cu statut de gospodărie țărănească, întreprindere individuală sau SRL) a cărei fondatoare este femeie în vederea creșterii rezilienței energetice și asigurarea tranziției spre o energie verde prin acordarea de asistență financiară nerambursabilă (granturi) pentru co-finanțarea a minim 10 de proiecte direcționate spre unul din următoarele obiective:

- Dezvoltarea activităților agricole eficiente energetic și inteligente în materie de climă în cadrul întreprinderilor agricole mici și mijlocii - gospodărie țărănească, întreprindere individuală sau SRL condusă de femeie;
- Contribuirea la reducerea vulnerabilității în sectorul agricol prin valorificarea surselor de energie regenerabilă și/sau implementarea măsurilor de eficiență energetică.

Grupul țintă:

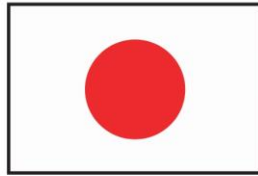
Producătoare agricolă mică și mijlocie (entitate juridica cu statut de gospodărie țărănească, întreprindere individuală sau SRL) a cărei fondatoare este femeie.

Concursul de granturi este gestionat de compania AXA Management Consulting în parteneriat cu Centrul CONTACT și ProEntranse, în baza contractului încheiat cu PNUD Moldova în cadrul proiectului, ”Sprijin de urgență pentru producătorii agricoli în contextul crizei socio-economice, climatice și energetice”.

Beneficiarele Programului de suport financiar nu vor primi finanțarea în valoare monetară, dar vor primi direct bunurile sau serviciile indicate în cererea de aplicare la proiect.

IV. ZONE ELIGIBILE DE PROVENIENȚĂ A AFACERILOR

Solicitările de finanțare pot fi înaintate din partea producătoarelor agricole mici și mijlocii **care au sediul în unul** din următoarele raioanele:

**From
the People of Japan**

With funding from

 **Austrian
Development
Cooperation**

- Telenеști
- Ungheni
- Șoldănești
- Briceni
- Hânțești
- Sângerei.

Propunerile de proiect pot fi înaintate atât din partea aplicanților din mediul rural cât și din mediul urban din zonele țintă.

În cazul în care o aplicantă este fondatoare la 2 sau mai multe entități economice, doar una din acestea va putea beneficia de grant.

V. TIPUL ȘI VALOAREA GRANTURILOR OFERITE, ACTIVITĂȚILE ELIGIBILE PENTRU FINANȚAREA PRODUCĂTOARELOR AGRICOLE MICI ȘI MIJLOCII

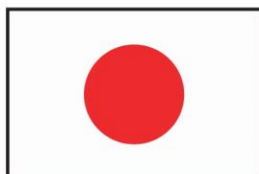
Valoarea maximă a finanțării oferite de PNUD pentru **producătoarele agricole mici și mijlocii** nu va depăși suma de până la **18.000 dolari SUA**.

Finanțarea oferită de PNUD va putea fi folosită, în funcție de tipul activităților generatoare de venituri planificate, pentru procurare lucrări și/sau bunuri/utilaje/echipamente, precum și pentru procurarea de servicii de asistență tehnică specializată.

Descrierea măsurilor și valoarea maximă a grantului ce poate fi obținută de **producătoare agricole mici și mijlocii** este prezentată în Tabelul 1 de mai jos.

Tabelul 1. Informații cu privire la valoarea maximă a grantului și măsurile eligibile

Grant	De până la 18.000 dolari SUA
Co-finanțare	Contribuție financiară: minim 20 % din suma grantului, dar nu mai mare de suma grantului
Grupul țintă	Producătoare agricolă mică și mijlocie (entitate juridică cu statut de gospodărie țărănească, întreprindere individuală sau SRL) a cărei fondatoare este femeie.
Activități eligibile pentru finanțare	<ul style="list-style-type: none"> • Instalarea colectoarelor solare pentru prepararea apei calde menajere; • Instalarea panourilor solare fotovoltaice; • Instalarea tehnologiilor pentru producerea biogazului; • Instalarea pompelor de căldură; • Instalarea cazanelor bazate pe arderea biomasei solide (lemne, pelete, brichete) pentru încălzire; • Implementarea măsurilor de eficiență energetică în cadrul depozitelor, încăperilor utilizate în cadrul activității economice a femeilor producătoare agricole mici și mijlocii - gospodărie țărănească, întreprindere individuală sau societate cu răspundere limitată;

**From
the People of Japan**

With funding from

**Austrian
Development
Cooperation**

	<ul style="list-style-type: none"> • Echipament eficient energetic (ex. frigider de clasă energetică înaltă); • Înlocuirea echipamentelor existente cu echipamente pe bază de refrigeranți alternativi și/sau alte soluții prietenoase mediului, în scop de eficientizare energetică; • Alte activități aferente ce ar contribui la creșterea independenței energetice a femeilor producătoare agricole mici și mijlocii - gospodărie țărănească, întreprindere individuală sau societate cu răspundere limitată pentru activitățile agricole din cadrul acestora.
--	---

VI. ELIGIBILITATEA APLICANTELOR

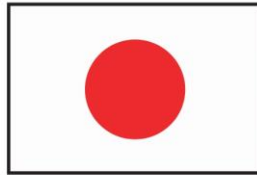
Pentru a fi admise la concurs, propunerile de proiecte urmează să corespundă criteriilor minime de eligibilitate enumerate în Tabelul 2 de mai jos. Pot depune dosarele femeii antreprenoare în domeniul agricol ce conduc întreprinderi mici și mijlocii, care îndeplinesc următoarele condiții:

Tabelul 2. Grila de evaluare a conformității și eligibilității

Nr.	Criteriu	DA	NU
1	Propunerea de proiect este înaintată de către o producătoare agricolă mică sau mijlocie - entitate juridică cu statut de gospodărie țărănească, întreprindere individuală sau SRL condusă de femeie.		
2	Producătoarea agricolă mică sau mijlocie - entitate juridică cu statut de gospodărie țărănească, întreprindere individuală sau SRL condusă de femeie este localizată în unul din raioanele țintă ale Proiectului (Telenești, Ungheni, Șoldănești, Briceni, Hâncești, Sângerei).		
3	Proiectul prezentat se încadrează în domeniile de activitate eligibile conform Ghidului de aplicare		
4	Producătoarea agricolă mică sau mijlocie - entitate juridică cu statut de gospodărie țărănească, întreprindere individuală sau SRL condusă de aplicantă ține evidență contabilă și prezintă rapoartele financiare în conformitate cu legislația în vigoare și nu are restanțe la bugetul public.		
5	Aplicanta confirmă disponibilitatea de a contribui cu contribuție financiară pentru implementare proiectului finanțat prin grant.		
6	Acordul persoanei aplicante privind diseminarea rezultatelor proiectului finanțat din suma grantului.		

Notă: Toate achizițiile în cadrul proiectelor selectate vor fi realizate de compania contractată de PNUD Moldova, cu implicarea beneficiarilor la toate etapele de selectare a serviciilor/bunurilor.

Notă: Pentru finanțarea din partea PNUD se aplică TVA la cota zero.

**From
the People of Japan**

With funding from

 **Austrian
Development
Cooperation**

VI. CO-FINANȚARE

Co-finanțarea urmează a fi asigurată de femeile aplicante prin **suportul financiar de cel puțin 20% din costul total al proiectului**, care urmează a fi utilizată pentru procurarea de lucrări și/sau bunuri, utilaje, echipamente, materiale precum și pentru procurarea de servicii de asistență tehnică specializată necesare pentru implementarea proiectului. Aplicanta va confirma resursele disponibile prin extras din contul bancar al companiei aplicante la etapa de evaluare a dosarului și identificarea listei preliminare a beneficiarelor.

VII. CRITERII DE EVALUARE ȘI SELECTARE

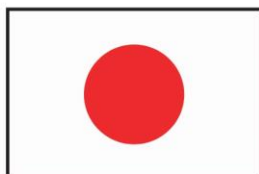
Dosarul care întrunește toate cerințele de conformitate și eligibilitate se consideră dosar complet. Odată cu înregistrarea dosarului complet, nu se admit corectări și completări. Aplicanta este informată prin e-mail privind conformitatea dosarului.

Dosarele care nu întrunesc toate cerințele de conformitate și eligibilitate sunt considerate dosare neeligibile și nu sunt admise la etapa următoare de evaluare. Aplicanta este informat prin e-mail despre motivul respingerii cererii de participare la Program.

Evaluarea proiectelor va fi efectuată în conformitate cu criteriile enumerate în tabelul 3 de mai jos.

Tabelul 3. Grila de evaluare a dosarului de aplicare pentru suport financiar

Nr.	Criterii de evaluare	Punctaj total (maximum 100 puncte)	Punctaj acordat
1.	Descrierea situației existente și prezentarea obiectivelor aferente proiectului (max. 15 pct.)		
	Datele generale prezentate cu privire la descrierea afacerii și a situației existente în cadrul companiei/producătorului agricol sunt rezonabile, complete și reflectă o prezentare de ansamblu a domeniului de activitate și a provocărilor cu care se confruntă:		
	Da	5	
	Parțial	2	
	Nu	0	
	Obiectul proiectului, rețelele inginerești și echipamentele aferente acestuia sunt descrise corespunzător:		
	Da	5	
	Parțial	2	
	Nu	0	
	Obiectivele proiectului		

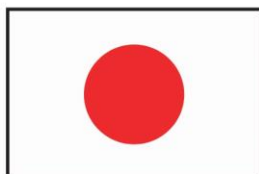
**From
the People of Japan**

With funding from

**Austrian
Development
Cooperation**

	Obiectivele proiectului sunt prezentate și sunt de tip SMART	5	
	Obiectivele proiectului sunt prezentate dar nu sunt de tip SMART	2	
	Obiectivele proiectului nu sunt prezentate	0	
2.	Fezabilitatea proiectului (max. 60 pct.)		
2.1.	Fezabilitatea tehnică a proiectului (max. 20 pct.)		
	Descrierea tehnică și activitățile aferente proiectului sunt prezentate adecvat, într-un limbaj coerent	5	
	Descrierea tehnică și activitățile aferente proiectului sunt prezentate într-un limbaj coerent, dar în mod sumar	2	
	Descrierea tehnică și activitățile aferente proiectului nu sunt prezentate în mod corespunzător	0	
	Tehnologia și soluțiile propuse în proiect contribuie la soluționarea provocărilor cu care se confruntă compania/producătorul agricol		
	Da	5	
	Parțial	2	
	Nu	0	
	Măsurile propuse, detaliile tehnice și specificațiile tehnice aferente materialelor și tehnologiilor utilizate în proiect sunt descrise corespunzător		
	Da	5	
	Parțial	2	
	Nu	0	
	Sunt prezentate datele cu privire la estimările cantităților de energie ce urmează a fi produse/economisite ca rezultat al implementării proiectului		
	Da	5	
	Parțial	2	
	Nu	0	
2.2.	Fezabilitatea economică a proiectului (max. 20 pct.)		
	Sunt prezentate datele estimative cu privire la reducerea costurilor energetice aferente companiei/producătorului agricol		
	Da	6	
	Parțial	3	
	Nu	0	
	Solicitantul de finanțare a confirmat capacitatea sa de implementare a proiectului		
	Da	7	
	Parțial	3	
	Nu	0	

**From
the People of Japan**

With funding from

**Austrian
Development
Cooperation**

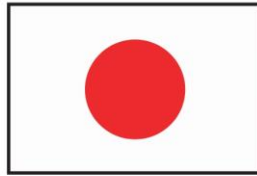
	Costurile aferente proiectului sunt argumentate și justificate		
	Da	7	
	Parțial	3	
	Nu	0	
2.3.	Fezabilitatea de mediu a proiectului (max. 20 pct.)		
	Sunt prezentate datele estimative cu privire la reducerea de gaze cu efect de seră		
	Da	10	
	Parțial	5	
	Nu	0	
	Sunt prezentate informații cu privire la impactul proiectului asupra creșterii rezilienței companiei/producătorului agricol la schimbările climatice		
	Da	10	
	Parțial	5	
	Nu	0	
3.	Evaluarea riscurilor și durabilității afacerilor (max. 25 pct.)		
	Sunt identificate și prezentate principalele riscuri aferente implementării proiectului		
	Da	10	
	Parțial	5	
	Nu	0	
	În cadrul propunerii de proiect sunt prezentate informații relevante cu privire la durabilitatea afacerii (poziția pe piață, strategia de marketing, numărul de beneficiari/clienti, existența potențialului de extindere a afacerii, etc)		
	Da	15	
	Parțial	7	
	Nu	0	

La etapa de evaluare a fezabilității tehnice financiare, de mediu, și durabilitatea afacerii se admit doar dosarele complete, care au prezentat toate documentele.

În procesul de evaluare a fezabilității proiectului, la necesitate, va fi solicitată opinia unui expert independent, care va elabora și prezenta o expertiză tehnică a proiectului în vederea corespunderii acestuia priorităților Programului.

În procesul de evaluare a fezabilității proiectelor, pot fi organizate interviuri sau vizite la locul desfășurării afacerii după cum urmează:

**From
the People of Japan**

With funding from

 **Austrian
Development
Cooperation**

- a) Interviuul, în orice formă (telefonic, on line sau fizic), are drept scop nivelul de implicare a aplicantei în gestionarea activității și aprecierea capacității aplicantei de a realiza cu succes proiectul investițional;
- b) Vizita la locul de desfășurare a afacerii are drept scop confirmarea intenției de realizare a investiției, realitatea, legalitatea și existența operațiunilor economico-financiare.

La etapa de evaluare a fezabilității proiectului, pot fi acceptate doar ajustări la proiectul investițional și nu modificarea substanțială a acestuia. În cazul survenirii unei cereri de modificare substanțială sau schimbării în totalitate a proiectului investițional, dosarul se respinge.

În cazul necesității prezentării unor acte suplimentare de către aplicantă, acestea urmează a fi prezentate conform termenelor oferite la acea etapă.

În rezultatul evaluării, vor fi selectate spre finanțare minim 10 de proiecte care vor acumula cel mai mare scor în rezultatul evaluării. În cazul în care mai multe proiecte vor acumula același punctaj în rezultatul evaluării, prioritate va fi acordată acelor proiecte care:

- a) Au elemente inovative în cadrul acestuia;
- b) Au o contribuție financiară mai mare;
- c) Dispune de documentația de proiect elaborată și expertizată pentru măsurile propuse în proiect.

Aprobarea deciziei finale de finanțare va fi luată de către Consiliul Proiectului și va fi fixată în Procesul verbal al ședinței Consiliului.

Solicitanțele de finanțare vor fi informate prin telefon și email cu privire la aprobarea sau respingerea proiectului înaintat spre finanțare.

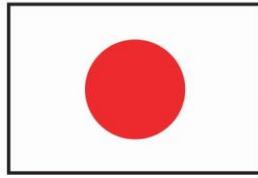
VIII. ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR

Pentru a fi considerate **eligibile**, cheltuielile proiectului (atât din grant, cât și din co-finanțare) trebuie:

- Să fie necesare pentru realizarea obiectivelor proiectului.
- Să fie contractate și efectuate în perioada valabilității contractului de grant.
- Să fie identificabile, verificabile inclusiv cu documente justificative în conformitate cu legislația RM.

Următoarele cheltuieli sunt considerate **ne-eligibile** (atât din grant, cât și din co-finanțare):

- Cheltuieli administrative (chirii, salarii, comisioane bancare, etc);
- Orice achiziții sau activități care deja au fost implementate înainte de participarea în acest concurs sau activități finanțate de alți donatori/este interzisă dubla finanțare;
- Achiziții sau activități care nu sunt necesare pentru realizarea scopurilor asistenței financiare nerambursabile;
- Plăți aferente rambursării de datorii, dobânzii și comisioane pentru credite;
- Amenzi, penalități și cheltuieli de judecată și arbitraj;
- Împrumuturi pentru părți terțe;
- Cheltuieli efectuate anterior semnării contractului de grant;
- Alte cheltuieli care nu contribuie la realizarea obiectivelor proiectului.

**From
the People of Japan**

With funding from

 **Austrian
Development
Cooperation**

IX. TERMENI ȘI MODUL DE IMPLEMENTARE A PROIECTULUI

Implementarea proiectului va fi gestionată de către AXA Management Consulting, contractată de PNUD Moldova, care va semna contractele de finanțare cu producătoarele agricole desemnate câștigătoare a concursului de granturi.

Totodată, aceasta va realiza împreună cu echipa proiectului *"Sprijin de urgență pentru producătorii agricoli în contextul crizei socio-economice, climatice și energetice"* achizițiile necesare pentru selectarea furnizorilor / prestatorilor de servicii care va executa lucrările aferente măsurilor propuse în proiect.

Implementarea proiectului trebuie să fie efectuată în termen de până în luna August 2024.

X. TERMENI ȘI MODUL DE APLICARE

Documentele de aplicare vor fi completate în limba română, informațiile solicitate vor fi prezentate conform Formularului model și vor fi descrise clar și în corespundere cu solicitările din fiecare secțiune a documentului.

Modelul Formularului de aplicare poate fi accesat pe pagina web www.axa.md/esap

Pentru consultații la completarea și depunerea dosarelor vă rugăm să îl contactați pe Vitalie POPA, reprezentantul AXA Management Consulting, la nr. de telefon: 079403228 sau prin e-mail: vpopa@axa.md.

Reprezentat al Proiectului *"Sprijin de urgență pentru producătorii agricoli în contextul crizei socio-economice, climatice și energetice"* – Nicoleta PĂDUREȚ, telefon de contact: 069322802, e-mail: nicoleta.paduret@undp.org.

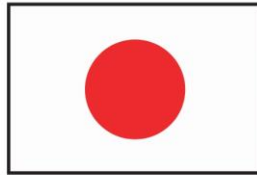
Termenul limită de depunere a dosarului de aplicare este **20 septembrie 2023, ora 17:00**. Dosarele transmise după ora limită de aplicare nu vor fi supuse evaluării. Dosarele complete vor fi depuse în format electronic, trimițând un email cu documentația aferentă, la următoarea adresă: websites@axa.md.

Mesajele de aplicare vor conține în mod obligatori următorul subiect:

"Aplicație concurs grant Producătoare agricole <denumirea organizației/aplicantei>/<regiunea țintă>"
Ex: Aplicație concurs grant producătoare agricole mici și mijlocii "Maria Ciobanu", raionul Ungheni

Pachetul de aplicare va conține:

1. Formular de aplicare - **Anexa #A**;
2. Bugetul - **Anexa # B**;
3. Declarație pe proprie răspundere privind veridicitatea informației prezentate conform modelului - **Anexa #C**;

**From
the People of Japan**

With funding from

 **Austrian
Development
Cooperation**

4. Declarația pe propria răspundere privind clasificarea producătorului agricol - **Anexa #D**;
5. Certificatul de înregistrare al întreprinderii;
6. Copia buletinului de identitate a aplicantei – fondatoare a întreprinderii individuale sau a gospodăriei țărănești;
7. Acte care confirmă dreptul la proprietate sau dreptul la folosință a terenurilor declarate;
8. Darea de seamă unificată (formularul UNIF 18/VEN 12); **Notă:** *Solicitanții de finanțare care nu a reușit să înregistreze situația financiară pentru anul precedent de gestiune, va prezenta în formă liberă o declarație scrisă privind cuantumul profitului și pierderilor din anul precedent de gestiune.*
9. Minim o ofertă comercială de la un furnizor de echipamente, utilaje, materiale și servicii vizate în planul de achiziții (prețuri indicate în USD).